

Xabier Pérez Igrexas, en calidade de portavoz do Grupo Municipal do Bloque Nacionalista Galego (BNG) no Concello de Vigo, ao abeiro do establecido no Regulamento Orgánico do Pleno e da restante normativa aplicábel, eleva ao Pleno da Corporación para o seu debate a seguinte

MOCIÓN

PARA A ATENCIÓN DA MOCIDADE VIGUESA

EXPOSICIÓN DE MOTIVOS:

Resulta imposíbel entender a evolución das políticas municipais de mocidade en Vigo sen distinguir con claridade dúas etapas radicalmente diferentes: un primeiro período de expansión e consolidación, que logrou converter a cidade nun referente en Galiza e no conxunto do Estado, e unha segunda fase marcada polo abandono progresivo desa estratexia até o seu desmantelamento na práctica.

O primeiro punto de inflexión produciuse en 1999. A chegada dun goberno municipal encabezado polo nacionalismo galego puxo fin a anos de ausencia dunha verdadeira política municipal para a mocidade e situou este colectivo como un ámbito prioritario da actuación do Concello. Unha mudanza que non se limitou á creación de programas concretos, senón que respondeu a unha concepción transversal das políticas xuvenís, integrando accións nas áreas de cultura, deporte, educación, igualdade e participación.

Nese contexto naceron iniciativas que marcaron unha época, como Móvete con Vigo, o programa de lecer alternativo Noites Vivas ou un decidido apoio ao tecido asociativo xuvenil. Paralelamente, o Concello apostou en crear unha rede de equipamentos e servizos que garantise unha atención estábel e descentralizada. O

fortalecemento da Casa da Xuventude e do Centro de Información e Documentación Xuvenil transformou o chalé El Pilar no principal punto de referencia para a mocidade viguesa, ao que posteriormente se sumarían o programa Súbete ó Castro, o Punto Xove e Vigosónico.

A apertura do Súbete ó Castro, en marzo de 2001, supuxo a recuperación para uso público dun inmóbel practicamente abandonado, situado no corazón do monte do Castro. Aquele espazo converteuse axiña nun centro de innovación nas políticas municipais de mocidade. Millares de mozas e mozos participaron na súa ampla programación, que destacou especialmente polo impulso á creación musical. As salas municipais de ensaio, a formación gratuíta e os CastroConcertos favoreceron o nacemento e consolidación de numerosas bandas da cidade, ao tempo que situaron Vigo como un referente na promoción da música emerxente. O programa foi tamén pioneiro na incorporación das culturas urbanas, promovendo iniciativas vinculadas á improvisación escénica, ao BMX ou ao skate.

A estratexia de descentralización reforzouse en 2007 coa posta en marcha do Punto Xove, na rúa López Neira. O seu obxectivo ía máis alá de ampliar os servizos da Casa da Xuventude: pretendía ofrecer alternativas de lecer saudábel no centro urbano fronte a modelos de ocio asociados ao consumo de alcol.

O último vértice desta política marcouse en 2011 coa inauguración do Vigo Sónico, en Valadares. Nacido da colaboración entre a Dirección Xeral de Xuventude da Xunta bipartita e a Concellaría de Xuventude, configurouse como un espazo especializado no apoio á creación musical, equipado con salas de ensaio, cabinas de formación e estudo de gravación. Centos de grupos utilizaron estas instalacións, que tamén acolleron actividades formativas e numerosos proxectos impulsados por asociacións e colectivos da cidade.

Con distintas intensidades e graos de compromiso segundo os gobernos municipais, este modelo de política xuvenil mantívose vixente até 2014. A partir dese momento iniciouse unha dinámica de retroceso continuad que encetou co peche do Súbete ó

Castro que, anunciado inicialmente como temporal por unhas obras que nunca chegaron a executarse, acabou por marcar o inicio dun proceso de desmantelamento que tería continuidade nos anos seguintes. En agosto de 2017 o Goberno municipal clausurou igualmente o Punto Xove e reduciu practicamente á mínima expresión a actividade da Casa da Xuventude, hoxe sen apenas ningún servizo nin actividade. Ao que se engade o feche durante moitos meses do Vigosónico sob a coarta da pandemia, sendo a derradeira instalación municipal en reabrir as súas portas, o que foi seguido dun recorte na súa oferta de servizos e actividades, en troca de impulsar un aínda maior desenvolvemento das súas potencialidades.

Vigo pasou así de ser unha cidade pioneira na promoción de políticas públicas para a mocidade a carecer dunha estratexia propia neste ámbito. O Concello non só deixou de impulsar novos proxectos, senón que renunciou tamén a conservar e desenvolver o os programas, equipamentos e servizos desenvoltos en anos anteriores, o que desembocou nun retroceso de case dúas décadas.

A este desmantelamento en curso da política xuvenil engádese tamén unha estrutural desatención por parte do Concello das necesidades da mocidade viguesa en ámbitos tan importantes como o seu acceso ao emprego e á vivenda, que é tan urxente como imprescindíbel reverter. A mocidade viguesa continúa a estar sometida a escoller entre a emigración, a precariedade laboral ou o desemprego. Ao tempo que é o colectivo que con maior crueza padece as consecuencias da emerxencia habitacional que lle impide o acceso a unha vivenda, condición indispensábel para a súa emancipación e o emprendemento dun proxecto de vida propio. Unha vulnerabilidade material á que se suma a desprotección fronte ao illamento e aos riscos dunha contorna dixital sen acompañamento, o que agrava unha emerxencia de saúde mental que require respostas públicas inmediatas.

Ademais, a mocidade padece con maior intensidade a precarización de servizos públicos esenciais como é o autobús urbano no que urxe aplicar melloras.

Aliás, ao retroceso e insuficiencias descritas en relación á desmantelada política xuvenil do Concello engádese o efecto das nefastas políticas aplicadas desde o ano 2009 pola Xunta de Galiza, que insisten en non dar resposta ás necesidades da poboación xuvenil. O efecto combinado de ambas as dúas realidades tradúcese na desatención da mocidade viguesa desde as políticas públicas.

Por todo o anterior, o Bloque Nacionalista Galego propón ao Pleno do Concello de Vigo a adopción dos seguintes

ACORDOS:

Primeiro.- Instar o Goberno municipal a:

1. Recuperar a rede de espazos xuvenís descentralizados, procedendo á reapertura do Súbete ao Castro, do Punto Xove, da Casa da Xuventude, a dinamización do Vigosónico, así como á creación de novos espazos para o lecer, a creación artística e os deportes urbanos nos barrios e parroquias.
2. Diseñar e executar un Plan Municipal para a Emancipación Xuvenil, que inclúa un programa de apoio ao acceso á vivenda (incluíndo o impulso de máis prazas públicas de residencia para o estudantado), e unha estratexia local de emprego e emprendemento xuvenil.
3. Reorientar a oferta cultural e de lecer cara a un modelo alternativo e de apoio á creación local, creando un censo de artistas e bandas mozas para a súa contratación municipal, recuperando certames e os Castroconcertos, e garantindo o acceso de balde ou a prezo reducido a eventos culturais.
4. Mellorar a oferta de transporte público na cidade, alargando os servizos e frecuencias nocturnos, reforzando e optimizando as lanzadeiras ao CUVI, e garantindo unha adecuada conexión cos centros de formación profesional e institutos de educación secundaria, así como equiparando a tarifa estudante coa universitaria nas bonificacións da Pass Vigo e aplicando novos descontos para a mocidade.

5. Desenvolver un programa local de saúde, benestar emocional e educación afectivo-sexual para a mocidade, que inclúa: servizos de información e obradoiros sobre diversidade LGBT+, saúde sexual, combate do machismo, xunto con accións específicas de apoio á saúde mental, uso saudábel de novas tecnoloxías e prevención de trastornos alimentarios e condutas aditivas.
6. Garantir a participación activa da mocidade e o apoio ao asociacionismo, constituíndo o Observatorio Municipal da Mocidade, creando un Foro de Debate Xuvenil permanente e autoxestionado que oriente as políticas locais, e dotando de recursos loxísticos e económicos ás entidades e colectivos xuvenís da cidade.

Segundo.- Instar a Xunta de Galiza a, no exercicio das súas competencias, colaborar na execución e financiamento de todas as medidas antes sinaladas.

Terceiro.- Instar a Xunta de Galiza a aprobar unha nova Lei Galega de Mocidade, que configure unha política xuvenil integral, transversal e coordinada entre todos os departamentos da Administración autonómica e dotada orzamentariamente, garantindo a participación efectiva da mocidade no deseño, execución e avaliación das políticas públicas que lle afectan, así como a inmediata posta en funcionamento do Consello da Mocidade de Galiza como órgano permanente de participación.

Vigo, Galiza, 22 de xullo de 2026.

ALCALDE-PRESIDENTE

CONCELLO DE VIGO